

మనిషిలో మనిషి

-తమిరిశ జానకి

“ఏవిటండీ... ఏదో ఆలోచనలో మునిగిపోయారు?”

“ఈ యుగం ఎప్పుడంతం అయిపోతుందా అని.. తొందరగా అంతం అయిపోతే బావుండునని ఆలోచిస్తున్నాను” ఎటో చూస్తూ జవాబిచ్చాడు శ్రీహరి.

“కాఫీ ఇవ్వడం ఒక్క అయిదు నిమిషాలు ఆలస్యమైనందుకా?”

“జోక్ గా అనట్లేదు నళినీ...”

భర్త మొహంలోకి ఒక్క క్షణం చూసి కాఫీ కప్పు చేతిలో పెట్టి ఎదురుగా కూచుంది నళిని.

“ఊ... చెప్పండి. ఎందుకంత హఠాత్తుగా మీకలా అనిపించిందిప్పుడు?”

“హఠాత్తుగా కాదు. ఎప్పటినుంచో నాకీరకమైన ఆలోచనలు వస్తున్నాయి ఉన్నాయి”

“ఎందుకో...?” దీర్ఘం తీసింది నళిని.

“ఎందుకేమిటి? రోజురోజుకీ పెరిగిపోతున్న సాంకేతిక విజ్ఞానం మూలంగా అన్నిరకాల తెలివి తేటలతో పాటు ఘోరాలు నేరాలు పాపాలూ చెయ్యరాని పన్నెన్నో పెచ్చుమీరిపోతున్నాయి. ఈ తరం పిల్లల్ని చూసినా భయంగానే ఉంది. నాలుగేళ్ళ పిల్లాడు కూడా ఎదురు సమాధానాలు చెప్పడానికి జంకడు.

ఏడెనిమిదేళ్ళ పిల్లాడు కూడా అఘాయిత్యాలు చెయ్యడానికి వెనకాడడు. పైగా.. సినిమాల్లో చూసి నేర్చుకున్నాను.. టీవీల్లో చూసి నేర్చుకున్నానంటాడు. బాత్ రూముల్లో వీడియో కెమెరాలు పెట్టి ఆడవాళ్ళ పరువు బజారుకీడ్చే దుర్మార్గులు కొందరు...”

“బాబోయ్! ఇంక చెప్పకండి. రోజూ ఇలాంటివి దినపత్రికల్లో చదువుతూనే ఉన్నాం...”

“ఔను కదా! మరలాంటివి చదివినప్పుడైనా.. విన్నప్పుడైనా ఏ ప్రళయమో వచ్చి పూర్తిగా ప్రపంచాన్ని ముంచెయ్యాలని అనిపించదా నీకు?”

“అదేమో తెలియదు గానీ కడుపులోంచి బాధ తన్నుకొస్తుంది”

“మనిషికిన్ని తెలివితేటలెందుకు చెప్పు?”

“ఎందుకేమిటి? వినాశకాలే విపరీత బుద్ధి అన్నారుగా పెద్దలు.. కానీ మన మాటలు విన్నవాల్కు మనల్ని వెర్రి వెంగళప్పల్ని చూసినట్టు చూస్తారండీ.. సాంకేతిక విజ్ఞానం సాధించకపోతే ఎలాగంటారు...”

ఎవరో తలుపు కొట్టిన చప్పుడై లేచింది నళిని.

నాలుగు రోజులుగా పన్నోకి రాని కనకం కనిపించే సరికి అమ్మయ్య అనుకుంది.

“ఏమిటి కనకం... చెప్పా పెట్టకుండా నాలోజులు మానేశావు...”

“ఏం చెప్పేదమ్మా.. ఉన్న పాట్లు మా ఊరికి పోయే పని పడింది...” అంటూనే కళ్ళ నీళ్ళతో వంటింటి గుమ్మం దగ్గర చతికిలపడింది వచ్చి.

“ఏం జరిగింది?” అడగకుండా ఉండలేక పోయింది నళిని.

“మా చెల్లి కూతుర్ని అయిదేళ్ళ పసిదాన్ని పక్కొట్టో ఉంటే యాబయ్యేళ్ళ వాడు తాగొచ్చి పాడుచేసి పోయాడమ్మా... కబురు తెలియగానే ఉన్నపాట్లు పరిగెత్తానమ్మా... కలికాలం.. కలికాలం..” రెండు చేతుల్లో తల కొట్టుకుంది.

ఆమెని ఓదార్చి ఇవతలికి వచ్చిన భార్యతో అన్నాడు శ్రీహరి.

“చూశావా ఎంత ఘోరమో!... కలికాలం అని పనిమనిషి కూడా బాధపడుతోంది. మనకీ ఓ ఆడపిల్ల ఉంది. అద నా దిగులూ... నా భయం..”

“భలేవారండీ.. మనింట్లో ఒక్కొక్కోనేనా ఎంతమంది ఇళ్ళల్లో ఆడపిల్లలేరూ?”

“నువ్వసలు ఆడపిల్ల తల్లిలా మాట్లాడట్లేదు” తెల్లబోయింది.

“మీ అమ్మ నీకు ప్రేమాభిమానాలు నేర్పలేదు..” స్థాణువే అయిపోయింది నళిని. బాధ కలిగినా బయటపడలేదు. నిగ్రహించుకుంది.

“ఏమిటో... రోజురోజుకీ మాటలు కొత్తగా ఉంటున్నాయి. అంతేకాదు మీ వైఖరిలో ఏదో మార్పు కనిపిస్తోంది.. అది నా దృష్టి లోపం కావచ్చులెండి” నవ్వేసింది. వాతావరణం తేలికపరచాలన్న ఉద్దేశంతో.

“మనమ్మాయి గురించి మాటాడుతుంటే... నన్ను విమర్శిస్తున్నావేంటి?” ఆ గొంతులోని కరకుదనానికి బెదిరిన మాట వాస్తవం.

అతని కోపం తనకి తెలియనిది కాదు. ఎందుకొస్తుందో తెలియదు. ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు. అరవడం ఒక్కటే అతనికి తెలిసిన విషయం అనిపి

స్తుంది. అందుకే సాధ్యమైనంత నెమ్మదిగా జవాబిచ్చింది.

“మనమ్మాయికి మంచి ప్రేమాభిమానాలు మంచి భద్రత ఇచ్చే పెంచుతున్నానండీ నా శాయశక్తులా. రోజులు బాగాలేవు. అది నాకూడా కలత కలిగించే విషయమే. మరిన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ చూసుకుంటున్నాను”

ఆ మాటలు అతనిలోని అహాన్ని చల్లార్చినట్టే అనిపించింది.

అయినదానికీ కానిదానికీ అప్పుడప్పుడు కట్టుకున్న దానిమీద చిందులు తొక్కే అతని నైజం ఎల్లలు లేని ఆనందాన్ని పొందింది.

ముడుచుకుపోయిన మువ్వల మౌనమై పోయిందింక నళిని.

ఆమెకి తెలుసు అతని గొంతులోని మార్పు.. మాటలోని తీరు.. వాదనకి తావే ఇవ్వదు. రెండు చేతులూ కలిస్తేనే కదా చప్పుడని తన చేయి ఎక్కడుండో తనకే తెలియనట్టు దాచుకుంటుంది.

ప్రతిసారీ ఏ సందర్భంలోనైనా సరే మాటలు పేర్చుకుని మంచి ముత్యాలల్లే వాడేందుకే ప్రయత్నిస్తుంది.

“ఈరోజు నేను ఆఫీసులో ఉండను. పొద్దున్నించీ సాయంత్రం దాకా ఆఫీసు పన్నమీద బయట తిరగాల్సి ఉంది” ఆఫీసుకి వెళ్ళేటప్పుడు చెప్పేశాడు శ్రీహరి. తను లేనప్పుడు ఎందుకోసమైనా అవసరపడితే హఠాత్తుగా ఆఫీసు ఫోనుకి చేస్తుందేమోనన్న భయం. అందుకే ఆ అబద్ధం.

మధ్యాహ్నం నళిని తన చీరకి ఫాల్ కుట్టుకుండా మని కూచోబోతుండగా ఫోన్ మోగింది. హలో అనగానే అవతలివాళ్ళు చెప్పిన కబురు వింటూనే చలనం లేనట్టు బిగుసుకుపోయింది. తిని తిరుగుతున్న మనిషి... మావగారు మాసివ్ ఎటాక్ వొచ్చి పోయారన్నదే ఆ కబురు. బుర్ర పనిచెయ్యడానికి రెండు మూడు నిమిషాలు పట్టింది. ఇవాళంతా బయట తిరిగే పన్నే అన్నాడు కదా వెళ్ళేటప్పుడు... మొబైల్ కి చేసింది. “ఏవీటీ?” భర్త స్వరంలో విసుగు గమనించింది. ఆఫీసు పనుల్లో తలమునకలయ్యే వ్యక్తికి ఆ మాత్రం విసుగు సహజమే అనుకుంది. “మావయ్యగారు... మావయ్యగారు” ఏడుపొచ్చింది. మాట పూర్తిచెయ్యలేక పోయింది. భార్య గొంతులోని దుఃఖం చెవులు

మనసంతా మువ్వ

నేను ఎర్నింగ్ రోబోట్

శ్రీమతి కిచెన్ రోబీ

మా ఇల్లు కంప్యూ లాబీ

పిల్లలు సిలికాన్ చిప్స్

ఇక్కడ మానవ సంబంధం

రుపీస్ వెర్సెస్ డాలర్స్...

అంతా గ్లోబల్ స్కోర్నింగ్

మనసంతా డిజిటల్ స్కోరింగ్!

హాట్ హాట్..

అవసరం వరకూ / అది డబ్బు!

తర్వాత అది జబ్బు!!

రంగులు

ఒక రంగుల హరివిల్లు

నా కళ్ళు తుడిచి

మనసుని అలంకరించింది!

ఒక మానవబాంబు

నా కళ్ళు పొడిచి

మనసుని గాయపరిచింది!

స్రీమ

ఆమె / గ్లామరు

నన్ను ఆకట్టుకుంది!

మాటల్లో / గ్రామరు

నన్ను కట్టిపడేసింది!!

అజన్!

నా గరీకంగా / అంతస్తుల మీద అంతస్తులు!

శ్రమజీవి ఊరికి దూరంగా

తన అంతస్తు వెతుక్కుంటూ / అనాగరీకంగా!!

సుఖం!

కష్టాలు కలకాలం / ఉండవు! నిజమే

అలాగని కాలం కూడా

చలానా చలనమే

సుఖం కోసం కష్టపడాలి

గమ్యం కోసం కాలంతో ఎగరాలి!

-గుడిమెట్ల గోపాలకృష్ణ

భాస్వరిధోతులు

నేలపై చంద్రోదయాలు

తాజా శ్వాసలు

పిడికిలి బిగించిన

ఆత్మవిశ్వాసాలు

కులం గోళ్ళు పెరగని

కువలయ భావాలు

మతం దంతాలింకా రాని

మానవతా మూర్తులు

సంస్కృతీ వారసత్వ

సంక్షిప్త నిక్షేపాలు

రంగుల ప్రపంచాన్ని తరచే

ఫస్టు హ్యాండ్ పరిశీలనలు

కల్తీ లేని కళ్ళు

మట్టి సుగంధాన్నీ

గడ్డి అత్తరుల్ని

ఆఘ్రూణించడానికి

అప్పుడే సీలు తీసిన నాసికలు

లేత చరణాలతో

పరుగులెత్తే కొత్త పల్లవులు

హోమ్మోనియం రీడ్స్ లాంటి

ఆకు నాలుకలతో పలికే

శుద్ధ కోమల స్వరాలు

అనుభవాల వర్ణచిత్రాలను

అద్దించుకోవడానికి

సిద్ధంగా ఉన్న

సూతన మనోసిత వస్త్రాలు

ఆస్తుల జాబితాలో

చేరని చరాస్తులు

అసలైన సంపదలు

జాతి భాగ్య విధాతలు

-ఉద్దంటి రామమోహనరావు

పసిగట్టాయి. కానీ మనసు దాన్ని పట్టించుకో దల్చుకోలేదు.

“ఏవిటో చెప్పు...” ఆ పలికిన తీరు చిరాకుని బాగానే వ్యక్తం చేసింది.

“హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చిందిట... మావయ్య గారు పోయారుట”

“బట్టలు సద్దిపెట్టు సూట్కేస్ లో... ఏదో ఓ బస్సుకి టిక్కెట్లు కొనుక్కొస్తాను.. రాత్రి బయల్దేరదాం” మొబైల్ ఆఫ్ చేసేశాడు.

అంత నిర్లిప్తంగా చాలా మామూలుగా అటువైపు నించి వచ్చిన సమాధానానికి ఆశ్చర్యపోయింది.

“ఎవరు? మీ ఆవిడా ఫోన్ చేసింది?” అదోలా అడిగింది ఊర్వశి. ఆమెతో అతని అక్రమ సంబంధం గురించి నళినికేం తెలుసు పాపం! ఆఫీసు పన్న మీద బయటికి వెళ్తున్నానంటూ అప్పుడప్పుడు ఊర్వశితో గడపడానికి వెళ్ళే అతని పాడుబుద్ధి ఆమెకి తెలియదు. ఆమెకి తెల్పిందల్లా కట్టుకున్న వాడిని మనస్ఫూర్తిగా నమ్మడమే. ఊర్వశి అనే మనిషొకత్తి తనకీ తన భర్తకీ మధ్యలో వచ్చిందన్న విషయం ఎరగనే ఎరగదు.

“ఎవరు? మీ ఆవిడేగా?” మొబైల్ వంక చూపిస్తూ వంకర నవ్వు నవ్వింది ఊర్వశి.

“ఊ... నీ పుట్టిన రోజు నాడు నీతో నీ ఇంట్లో గడిపేందుకు సెలవు పెట్టడమే కాదు.. ఆఫీసు పనిమీద ఈరోజంతా బయట తిరగాలని చెప్పేశాను దానికి. సాంకేతిక విజ్ఞానం పెరగడం మంచిది కాదని తెగ కబుర్లు చెప్పేస్తుంటాను ఆవిడగారి దగ్గర. ఈ సెల్ ఫోన్ లేకపోతే అయ్యేది నా పని. అవసర సమయాల్లో ఆఫీసు నెంబరుకి చేస్తుంది కదా ఏదైనా కబురు చెప్పాలంటే అప్పుడాఫీసులో వాళ్ళు నేను సెలవు పెట్టిన విషయం చెప్పేయ్యరూ? పట్టుబడిపోతాను.”

“మన మధ్య సంబంధం మీ ఆవిడకి తెలియ కుండా బాగానే నాటకాలాడుతున్నావు”

“నాటకాలాడటం నన్ను చూసే నేర్చుకోవాలి ఎవరైనా...” మీసం తిప్పాడు.

“అబ్బో! ఇంకేం నాటకాలాడుతున్నావు? చెప్పు.. చెప్పు” గారంగా వగలుపోయింది ఊర్వశి.

“ప్రతినెలా ఆఫీసు అడ్రసుతోనే మా చెల్లెలికి కొంత డబ్బు పంపిస్తుంటాను నా జీతంలోంచి.”

“మీ ఆవిడకి తెలియదా?”

“తెలియదు. నేనూ చెప్పను. మా చెల్లెలూ చెప్పదుగా!”

“అయినా నీకంటే ముందే ఎప్పుడో పెళ్ళయి భర్తా పిల్లల్లో ఉన్న మీ చెల్లెలికి ప్రతినెలా నువ్వెందుకూ డబ్బు పంపడం?” వింతగా చూసింది.

“నా పెళ్ళి కాకముందు చాలా చిల్లర వేషాలు వేసేవాడిని. ప్రేమించానంటూ ఒకోసారి ఒకో అమ్మాయి వెంట పడి తిరగడం.. బుట్టలో వేసుకోవడం.. ప్రతి వాళ్ళనీ గంగలో ముంచడం.. ఈ విషయాలన్నీ మా ఆవిడకి చెప్తానని బెదిరిస్తూ ఉంటుంది చెల్లెలు. అందుకని డబ్బు పంపిస్తూ.. అబ్బో! మా అన్నయ్యే అన్నయ్య... మా అన్నయ్యంత మంచివాడు లేడని అనిపించుకుంటూ ఉంటాను. ఇదో టెక్నిక్ అనుకో.”

తేరగా వొచ్చే డబ్బు దానికి మాత్రం చేదా?”

“ఇంత కథ ఉందన్నమాట నీ వెనకాల? గ్రంథసాంగుడివే...”

“చెప్తూ పోతే ఎంత కథయినా ఉందిలే. ఇంక ఆ కథ వొదిలేసి ప్రస్తుతం మన కథలోకి వొచ్చేద్దామా?”

ఆ ప్రశ్నకి ముసిముసి నవ్వుల జవాబిచ్చింది ఊర్వశి.

దహన కార్యక్రమాలు పూర్తయిన మర్నాడు అత్తగారొక్కరూ గదిలో గోడకానుకుని కళ్ళు మూసుకుని కూచునుంటే నెమ్మదిగా వెళ్ళి పక్కనే కూచుంది నళిని. ఆవిడకి ధైర్యం చెప్పాలి. మాటలు మనసులో కూడదీసుకుంటోంది. అవి పెదవుల దాకా రాకుండానే అత్తగారే ముందు మాట్లాడింది కోడలి భుజమ్మీద చెయ్యి వేసి.

“నేను చాలా పెద్ద పొరపాటు చేశాను నళినీ” పక్కనే ఉన్న తనకి మాత్రమే వినపడేలా నెమ్మదిగా ఆవిడా మాట అనడం గమనించింది నళిని. మొదట్లోనే నా భర్త చేసే తప్పుల్ని ఎత్తి చూపి సరిదిద్దే ప్రయత్నం చేసి ఉండవలసింది నేను. చెయ్యలేదు. ఆయన కొట్టినా తిట్టినా చీటికీ మాటికీ ప్రతి విషయానికీ నా మీద అలిగినా పతివ్రతననిపించేసుకోవాలన్న పిచ్చి తపనతో భరించాను. అదే నేను చేసిన తప్పు. ఆ మనిషి పెట్టుకున్న చీకటి సంబంధం గురించి కర్ణాకర్ణిగా విని కూడా మొదట్లోనే ఖండించకుండా పెద్ద పొరపాటు చేశాను.”

నళికిది నమ్మశక్యంగా లేదు. విస్మయంగా వింటోంది.

పెళ్ళయినప్పట్నించీ ఎక్కడో దూరాభారాన

కాపరం. మావగారి గురించి తాను విన్నది లేదు.. తనతో చెప్పేవాళ్ళూ లేరు.

శ్రీహరి గదిలో అడుగుపెట్టడంతో మాటలాపేసి మొహం తిప్పుకుంది అన్నపూర్ణ. కొడుకు మొహంలోకి చూడాలనిపించలేదావిడకి.

“అమ్మా” ఎదురుగా కూచున్నాడు శ్రీహరి.

“నాన్నగారికింతలా ముంచుకు రావడం.. అది కూడా మొట్టమొదటిసారే సివియర్ గా ప్రాణంమీది కొచ్చెయ్యడం ఏవిటమ్మా?”

“ఔను... నిజానికి ఆయనక్కాడు నాకు రావల్సింది. నేను చేసిన పొరపాటుకి శిక్షగా ఆ భగవంతుడు నన్ను తీసుకుపోవల్సింది.. నా ఆయుష్షు కడతేర్చవల్సింది”

“ఏంటమ్మా? నిన్ను నువ్వెందుకలా అనుకుంటావు? నువ్వేం చేశావు?”

“చేశాను. రెండు తప్పులు చేశాను.. వాటిని పొరపాట్లు అంటే సరిపోదు. తప్పులనే చెప్పాలి. పతివ్రతననిపించుకోవాలని ఆ మనిషి చేసిన పనికిమాలిన పన్నన్నీ సహించాను. అదొక తప్పు. ఇంక

నాకే రెక్కలుంటే!

నాకే రెక్కలుంటే - ఎంతో హాయి
ఉండవు కదా! నా మనసుకు ఎల్లలు
నా పయనానికి హద్దులు!

ఆ ఊహకే మనసు ఉలికి ఉలికి పడుతోంది
కుప్పిగంతులు వేసి పులకిత జెతోంది ||నాకే||

బస్ రాలేదని, రైలు లేటయిందని
ట్రాఫిక్ జామని, పెట్రోలు లేదని
కుంటిసాకులు చెప్పక్కరలేదు
సాకులకై నీళ్లు నమల పనిలేదు
హాయిగా ఎగురుకుంటూ - చేరుకుంటూ
ఆఫీసుకు అర నిముషంలో ||నాకే||

రైలు ఛార్జీలు పెంచితే నాకేం-
బస్ ఛార్జీలు పెంచితే నాకేం-
పెట్రోలు ఛార్జీలు పెరిగితే నాకేం-
గల్ఫ్ లో వార్ జరిగితే నాకేం-

నా రెక్కల్లో సత్తువ చాలు నాకు
క్షేమంగా చేరడానికి ఎక్కడికైనా ||నాకే||

-పోడూరి శ్రీనివాసరావు

రెండోది తోటకూరనాడే నిన్ను వొంచకపోవటం”

ఉలిక్కిపడ్డాడు.. ఇదేవన్నా నా మీద ఫిర్యాదుగానీ చేసిందా? భార్య వంక చూశాడు.

అనుమానం ముందుపుట్టి ఆడది తర్వాత పుట్టిందంటారు గానీ తన భర్తలాంటి అనుమాన పూరుగులు ఆడవాళ్ళలో కూడా ఉండేరేమో!.. శ్రీహరి

జగమే హాయ..!

ఈ హైటెక్ యుగంలో నిత్యం...

తెల్లవారిందంటే అంతా యమబిజీ...!

పాలవాడు రాకపోతే భార్యమణి చిందులు

పనిమనిషి రాకపోతే అత్తగారి చిటపటలు!

చాకలి ఇస్త్రీ బట్టలు ఆలస్యంగా తెస్తే

ఒంటికాలిమీద వాడిపై ఎగరటం..!

పాల కోసం పసివాడు గుక్కపెట్టి ఏడుస్తోంటే

ఒక్కరూ వాణ్ణి పట్టించుకోకపోవటం బాధాకరం..!

ద్విచక్ర వాహనాలు ఒక్కోసారి మొరాయిస్తే

ఆరోజు ఆఫీసులో అంతా గందరగోళం..!

ఆటోవాలాలు, సిటీబస్సులు సమ్మెకు దిగితే

నగర జీవనమంతా స్తంభించే ప్రమాదం...!

వేలు, లక్షల్లో మనకు జీతాలు కావాలి

పనివాళ్ళకు మాత్రం వందల్లో సరిపెట్టాలి...!

సగటు మనిషి జీవితం నేడు ఎంతో దుర్భరం

అయినా జీవన పోరాటం కోసం నిత్యం ఆరాటం..!

వీటికి మూలకారణాలను అన్వేషించటం

ఎవరితరం

మన చేతకానితనానికి ఇదొక నిదర్శనం..!

తప్పును ఒప్పుకోవటం మానవ నైజం

నిజాయితీగా జీవించటం మనందరి కర్తవ్యం..!

కక్షలు, కార్పణ్యాలు మనందరిలో సహజం

మానవత్వం నిరూపించుకోవటం మన ధర్మం...!

మమతాను రాగాలను పంచటం మనకెంతో

ఆనందం

అయినా హైటెక్ మాయలో పడటం మన

దురదృష్టం..

భాగ్యనగరంలో జీవించటం ఆంధ్రుల అదృష్టం..!

-తంగెళ్ల పాండురంగశర్మ

చూసిన చూపుకి నళిని మనసులో కదలిక అది...

గది బయటనించి ఎవరో పిలవడంతో లేచి నెమ్మదిగా అవతలికి వెళ్ళింది అన్నపూర్ణ.

“నామీదేం చెప్పావు మా అమ్మకి?” మింగేసేలా చూస్తూ పళ్ళు బిగబట్టి అడిగాడు శ్రీహరి.

“నేనేం చెప్పలేదే!”

“మరెందుకలా అంటోంది?”

“వెయిదలూ చివరా అర్థంకాక నేనుంటే నన్నడుగుతున్నారు మీరు...”

“ఏవో నా గురించి పితూరీలు చెప్పే ఉంటావు..”

“నేను చెప్తేగానీ మీ కన్నతల్లికి మీ బుద్ధులు తెలియవంటారా?”

“నోర్ముయ్... ఇంక అంతటితో ఆపు” కర్కశమైన గొంతులో అధారిటీ. తప్పులు చేసే మొగాడు భార్య మీద అరవడం గొప్పనుకుంటాడు.

కాసేపట్లో మళ్ళీ అత్తగారు లోవలికొచ్చి కూచుంటూ కొడుకువైపోసారి చూసి చిన్నగా అన్నమాటలు చెవినపడినా కూడా అర్థంకాని సినిమా చూస్తున్నట్టనిపించింది నళినికి. “ఆ మనిషొచ్చింది. ఓ ఎకరం పొలమైనా తనకి రాసి తీరాలని చెప్పి వెళ్ళింది.” ఇవీ ఆవిడన్న మాటలు. అర్థమైంది శ్రీహరికి. ఊ అన్నాడు తల్లివైపు చూడటానికూడా మొహం చెల్లక. మూలిగినట్టుగా వొచ్చింది అతని గొంతులోంచి ధ్వని. మెల్లిగా లేచి ఆ గదిలోంచి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

“ఆ వొచ్చిన మనిషెవరూ... ఎవరం పొలం రాసివ్వడం ఏవిటని ఆలోచిస్తున్నావు కదూ?”

అత్తగారి ప్రశ్నకి ఔనన్నట్టుగా తల ఊపింది నళిని.

“మీ మామగారు రహస్యంగా చేస్తున్నాననుకుంటూ చేసిన చీకటి తప్పుల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ఆయనగారు చేరదీసిన మనిషీవిడ...”

నోరు నొక్కుకుంది నళిని. “ఇంట్లో దేవతలాంటి భార్య మీరు...”

“వొద్దు...” రెండు చేతులూ జోడిస్తూ దండం పెట్టింది అన్నపూర్ణ. “రాక్షసుడి భార్య రాక్షసే అయిపోవాలి. దేవతగా ఉండాలనుకుని పెద్ద తప్పిదం చేశాను. అదే పొరపాటు నువ్వు చేయకు”

ఆవిడన్న ఆఖరి మాటకి ఆశ్చర్యపోయింది నళిని.

“అప్పుడప్పుడు నీమీద చెయ్యెత్తుతాడు కదూ శ్రీహరి?” సూటిగా వొచ్చింది ప్రశ్న.

గబుక్కుని కళ్ళు వాలేసి తలదించుకుంది. “ఇంక

నించి నీ మీద చెయ్యి ఎత్తితే ఊరుకోవద్దు. ఈ మాట ఇదివరకెప్పుడూ చెప్పలేదేమిటన్న సందేహం నీకు రావచ్చు. ఇదివరకు మరొకరికి చెప్పే అర్హత నాకు లేదు. ఎందుకంటే నా మీద చెయ్యెత్తే మనిషాక దుండేవాడు. చేతులు ముడుచుకుని నేనుండేదాన్ని. ఇంక నీకు చెప్పే అర్హత నాకెక్కడుంది?”

ఆవిడ మంచితనానికి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి నళినికి. తన కొడుకు తిట్టినా కొట్టినా సహించవద్దని కోడలికి చెప్తున్న ఆ మనిషిలోని మరో మనిషిని చూసి చేతులు జోడించింది.

“నీకు తెలియని విషయం ఒకటి చెప్తాను. విని ఏడవాల్సిన అవసరం లేదు. నా ఖర్మ ఇలా కాలిందా అని కుంగిపోయి కూచోవల్సిన అవసరం అంతకంటే లేదు. ధైర్యంగా ఆత్మవిశ్వాసంతో మంచి ఆలోచన చేసి మీ ఆయనకి బుద్ధి వచ్చేలా నువ్వేం చేసినా నాకు సమ్మతమే. నా అండదండలు నీకెప్పుడూ ఉంటాయి. నేను నీ పక్షమే. మా పెద్దనాన్న కొడుకు ఏవో పన్న మీద అప్పుడప్పుడు మీ ఉద్యోగపు ఊరొచ్చి వెళ్తుంటాడు కదా... అతను చెప్పాడు.. శ్రీహరికీ.. అదే మీ ఆయనకీ ఓ చిన్నిల్లుందిట అక్కడ”... నెత్తిన పిడుగు పడినట్టయింది నళినికి. కాసేపట్లోనే సద్దుకుంది అత్తగారి మాటలు మంచి ఔషధంలా పనిచెయ్యడం వల్ల.

“ఎంతమందో ఆడపిల్లల్ని మోసంచేసి ఏడిపించాడు పెళ్ళికి ముందు. పెళ్ళి చేస్తే మారతాడంటూ మీ మామగారు చేసిన నిర్వాకమే ఈ పెళ్ళి. కొడుక్కి మంచి చెడూ చెప్పనిచ్చేవారు కాదు నన్ను. ఆడదానికి మాట్లాడే హక్కు లేదాయన దృష్టిలో...”

అత్తగారిలోని మరో మనిషి చేతులు జోడించ తగ్గ మనిషి... కానీ తన భర్తలోని మరో మనిషి?... తన కూతురికెంత భద్రత కావాలని అనుకుంటున్నాడో... తన కూతురికి ఏ మగవాడివల్లా ఏ కష్టనష్టాలూ కలగకుండా క్షేమంగా బయటి ప్రపంచంలో జీవించగలగాలని కోరుకుంటున్నాడో అదే రీతి వేరే ఆడపిల్లలకీ, ఇతర స్త్రీలకీ అక్కర్లేదనుకుంటున్న ‘ఓ మృగం’ అతనిలోని మరో మనిషి. ఆ మృగాన్ని పార ద్రోలేందుకు... శక్తియుక్తి ఆత్మవిశ్వాసాల కలయికతో తనలో నిద్రాణమై ఉన్న మరో మనిషిని మేలు కొలిపేందుకు సందేహమెందుకు?

ఈ ఆలోచనతో నళిని మనసు తెరిపిన పడింది.

ప్రథమ అధ్యాయం

పెళ్ళి

స్వరాజ్యమొచ్చినప్పుడు

పెళ్ళిపందిరి

నవ్వుతున్న పల్లెలా కనిపించేది

ప్రపంచీకరణ / మనిషి మీద పడ్డాక

హైటెక్ నగరంలా కనిపిస్తోంది

కాస్తం

ఓటరు / పెద్ద దిక్కు

పదవి / చిన్న దిక్కు

గెలుపు / పెదవులపై

చిరునవ్వుయ్యాక / తారుమారు

అభ్యర్థన

ఒక అవాస్తవాన్ని / అందంగా

అలంకరించటం కోసం / కొన్ని వాస్తవాలు

కళ్ళముందే అదృశ్యమౌతాయి

మూలాన్ని కాస్త ఊహించండి!

జాతి పరువును నిలబెట్టండి!!

కాన

దేశమైనా కావచ్చు / ప్రాంతమైనా కావచ్చు

తుపాకులు / రాజ్యమేలితే

ప్రజల ఊపిరి / గాజుబొమ్మ

జీవితం

సౌఖ్యం / శరీరానికి

ఉల్లాసం / మనసుకి / ఏది తక్కువైనా

జీవితం కుండకి / చిల్లు...

సూచి ప్రశ్న

నిఘా / నిప్పులాంటిది

అవినీతి మీద పెడితే / కాల్చి,

నిజాలను / బయటికి లాగుద్ది

కర్తవ్యాన్ని / కంకణంగా ధరించే వారెవరు?

సామాజిక కాలుష్యాన్ని

నిస్వార్థంతో కరిగించేదెవరు?

-యస్. ఆర్. పృథ్వి